

Przeczytaj fragment książki Ewy Nowak „Yellow Bahama w prążki”.

Polonistka [...] rozdawała nasze sprawozdania lub rozprawki, bo było do wyboru. Paulina dostała cztery, jak zawsze, a ja dwa plus, też jak zawsze. Jacek natomiast dostał cztery.

- Jacku, przeczytałam twoją pracę z uwagą. Gdybyś tylko trochę nad sobą popracował... Dlaczego nie możesz wyglądać jakoś tak schludniej? Popatrz na Cezarego... on zawsze dobrze wygląda.

Biedny Cezary od razu schował się pod ławkę, ale to nie jego wina, że polonistka go lubi.

- Albo Paulinka... Dlaczego nie możesz być tak aktywny jak ona? No, wstań i zobacz, jak ty siedzisz. Podnieś się do góry i popatrz po swoich kolegach. Jesteś najgorszy z całej klasy. [...]

- Ja mam taką prośbę do pani... czy może mnie pani nie porównywać z kolegami?

- A dlaczego? Ja właśnie uważam, że skoro sam nie umiesz, trzeba ci wskazać odpowiednie wzory do naśladowania. Może to ci da do myślenia.

- I pani wierzy w tę metodę? - zdumiał się Jacek. - Rzeczywiście skandalicznie siedziałem.

Kilka osób się roześmiało.

- Dziecko drogie, człowiek uczy się całe życie. Powinniśmy wzorować się na ludziach od nas lepszych...

- Rozumiem. Czy mogę w takim razie coś powiedzieć? Jeśli jest tak, jak pani zdaniem, że ludzi warto porównywać, to proszę mi powiedzieć, dlaczego nie włada pani takim ładnym językiem polskim jak nasz matematyk, dlaczego mówi pani „wziąć”, „włanczać”, „podnieś do góry” albo „kartka papieru”, i dlaczego maluje się pani tak, że wygląda pani jak lew po polowaniu, dlaczego nie maluje się pani tak ładnie i subtelnie jak pani Łozowska, dlaczego nie przychodzi pani punktualnie na lekcje, dlaczego nie jest pani lubiana jak pani Zawadzka, dlaczego, będąc polonistką, nigdy pani niczego nie czyta...

- Wyjdź w tej chwili! [...]

W tym momencie do klasy zajrzała nasza wice. Nie ma z nami lekcji i jest nowa. Nikt nie wie jeszcze, czy jest ludzka, czy wręcz przeciwnie.

- Przepraszam bardzo... Czy coś się stało?

- Tak! - nasza polonistka złapała się za klatkę piersiową, jakby miała jakiś atak. - Życzę sobie, żeby jutro o ósmej rano - powiedziała dobitnie - zjawiła się u mnie matka Boska!

- Kto? - zapytała wice, bo ona nie uczy naszej klasy i nie zna Jacka. Na jej miejscu też bym się raczej zdziwiła.

- Matka Boska! - Polonistka była czerwona jak burak.

Jacek, który nadal stał, podniósł lekko rękę do góry.

- Chodzi o moją matkę.

- Matka Boska jest twoja mamą? - spokojnie zapytała wice.

- Tak jest, proszę pani.

- A, to ty jesteś Bosek, ten Bosek? Miło mi. Tyle już o tobie słyszałam. Wyglądasz całkiem normalnie.

- Niech pani się nie da zwieść pozorom - całkiem poważnie powiedział Jacek.

Dyrekcja tak się śmiała, że nawet nie zauważyła, kiedy polonistka oburzona wyszła z klasy.

I. Zadania do tekstu

1. Narrator tekstu:

☐ A) jest obiektywnym obserwatorem	☐ B) jest prymusem w klasie
☐ C) nie komentuje zdarzeń	☐ D) uczestniczy w akcji

2. Jackowi chodziło o to, by polonistka:

☐ A) akceptowała jego zachowanie w klasie	☐ B) obiektywnie oceniała wypracowania
☐ C) upominała go taktownie i bez konfrontowania z innymi	☐ D) nie krytykowała go w obecności kolegów

3. Reakcja polonistki na porównanie do innych nauczycieli świadczy o jej:

☐ A) braku kompetencji	☐ B) dwulicowości
☐ C) niechęci do klasy	☐ D) poczuciu sprawiedliwości

4. W tekście jest informacja o:

☐ A) emocjach bohaterów	☐ B) czasie akcji
☐ C) wyglądzie bohaterów	☐ D) opinii uczniów na temat wicedyrektorki

5. Wicedyrektorka wykazała się wobec sytuacji w klasie:

☐ A) surowością	☐ B) lekceważeniem	☐ C) życzliwością	☐ D) obojętnością

6. Z tekstu wynika, że Jacek:

☐ A) był kiepski z polskiego	☐ B) miał nieposzlakowaną opinię
☐ C) zwracał uwagę wyglądem	☐ D) był tematem rozmów w szkole

7. Związek frazeologiczny dać się zwieść pozorom ma podobne znaczenie, co wyrażenie:

☐ A) nabić kogoś w butelkę	☐ B) sypać piaskiem w oczy
☐ C) wykręcać kota ogonem	☐ D) wziąć coś za dobrą monetę

II. Zadania do lektur

8. Najcenniejszy rubin (*Zagadka Błękitnego Ekspresu*) kupiony przez van Aldina nazywano:

- ☐ A) Sercem Płomienia ☐ B) Ognistym Sercem ☐ C) Łzą Ognia ☐ D) Płomiennym Sercem

9. Zamordowana w pociągu kobieta miała na imię:

- ☐ A) Ada ☐ B) Zia ☐ C) Ruth ☐ D) Amelia

10. Pokojówkę pani Kettering spotkał w paryskim hotelu:

- ☐ A) Herkules Poirot ☐ B) Chubby Evans ☐ C) major Knighton ☐ D) Hipolit Flavelle

11. Błękitny Ekspres nie był:

- ☐ A) przeznaczony dla bogatych pasażerów ☐ B) wyposażony w wagon restauracyjny
☐ C) pociągiem łączącym Londyn z Niceą ☐ D) obsługiwany przez konduktorów

12. Panna Katarzyna Grey była:

- ☐ A) skryta i uprzejma ☐ B) nieśmiała i załękiona
☐ C) chciwa i bezwzględna ☐ D) złośliwa i zazdrosna

13. Prawdą jest, że lady Tamplin:

- ☐ A) była kuzynką pani Kettering ☐ B) prowadziła szpital w czasie wojny
☐ C) miała syna Lennox ☐ D) mieszkała na Curzon Street

14. Pan Papopolous zajmował się:

- ☐ A) kradzieżą najpiękniejszych kamieni na świecie ☐ B) wyrobem ekskluzywnej biżuterii
☐ C) handlem szlachetnymi kamieniami ☐ D) handlem nieruchomościami na Lazurowym Wybrzeżu

15. We fragmencie utworu Leopolda Staffa *Pochwała pasterstwa* występuje:

- ☐ A) anafora ☐ B) apostrofa
☐ C) wyraz dźwiękonaśladowczy ☐ D) kontrast

*Czy niebo, z swej siedziby zstąpiwszy wysokiej,
Po łące srebrnorune rozsnuło obłoki?*

*Czy to wierzchołki górskie, skryte białym śniegiem,
Widnieją niby owce ciągnące szeregiem?*

16. Utwór Leopolda Staffa:

- ☐ A) ma budowę sonetu ☐ B) jest rytmiczny
☐ C) należy do gatunków mieszanych ☐ D) zawiera elementy świat przedstawionego

*Czy to zielone morze, szmaragdowe morze
Powiew w fale, zwolnione mleczną pianą, orze?*

17. Tekst dramatu, którego widzowie nie usłyszą ze sceny w teatrze, to:

- ☐ A) antrakt ☐ B) didaskalia ☐ C) kulisy ☐ D) sufler

III. Nauka o języku

18. Zdaniem bezpodmiotowym nie jest wypowiedzenie:

- ☐ A) Trzeba poczekać. ☐ B) Przyszłaby tu wreszcie.
☐ C) Nie warto przeplacać. ☐ D) Zaczęto budowę.

19. Orzeczenie imienne jest w zdaniu:

- ☐ A) Chłopcy będą przewodnikami. ☐ B) Na pewno zostanie trochę czasu.
☐ C) Spokojnie, nic się nie stanie. ☐ D) Będę pamiętał.

20. *Mimo niepowodzeń wytrwale dążył do upragnionego celu.* - w zdaniu są:

- ☐ A) dwa dopełnienia ☐ B) dwa okoliczniki ☐ C) dwie przydawki ☐ D) trzy rzeczowniki

21. Zdaniem współrzędnie złożonym rozłącznym jest:

- ☐ A) Myśl, aż znajdziesz rozwiązanie. ☐ B) Kup nowy wentylator bądź spróbuj go naprawić.
☐ C) Pomyśl, zanim wybierzesz. ☐ D) Wyczyść oraz wypoleruj lakierowane elementy.

22. Zaimkiem przymiotnym jest:

- ☐ A) mój ☐ B) tyle ☐ C) kto ☐ D) tak

23. Czasownikiem dokonanym i przechodnim jest:

- ☐ A) składać ☐ B) spaść ☐ C) nazwać ☐ D) martwić się

24. *Na przerwach rozmawiano o zbliżającym się konkursie talentów.* - w zdaniu:

- ☐ A) jest czasownik nieosobowy ☐ B) brak orzeczenia
☐ C) jest podmiot logiczny ☐ D) występuje przymiotnik

25. W wyrażeniu *sześćsetletnie dęby* występuje:

- ☐ A) uproszczenie grupy spółgłoskowej ☐ B) akcent na trzecią sylabę od końca
☐ C) liczebnik porządkowy ☐ D) ubezdźwięcznienie

26. Poprawne jest wyrażenie:

- ☐ A) Potrzebował półtora godziny. ☐ B) Na kulig wynajęto kilkoro sań.
☐ C) Koledzy stanęli za nim chórem. ☐ D) Pomogli wyzdrowieć dużo ludziom.